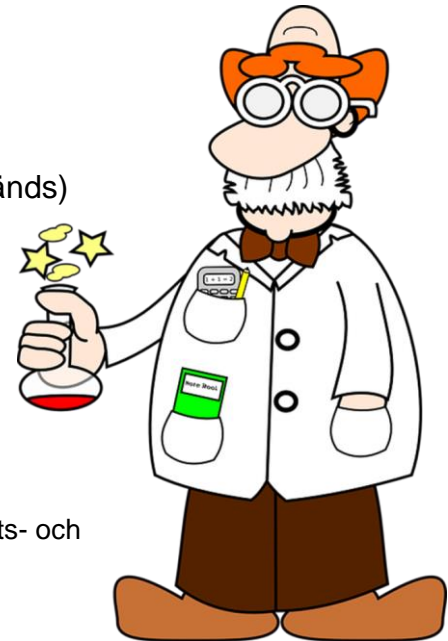

**Hur ska alla som inte är
kemister klara av att
bedöma och hantera
kemiska risker?**

Ann-Beth Antonsson

Arbetet med kemiska risker i teorin

1. Hälsorisker med produkten
 - a. Märkning
 - b. Säkerhetsdatablad
 - c. => kunskap om produktens egenskaper, exempelvis akuta/kroniska effekter, hudupptag, olycksrisker mm.
2. Användning och exponering
 1. Inandning, ev. kvantifiera genom mätning av exponering
 2. Hudkontakt
3. Riskbedömning (utgående från produktens egenskaper och hur den används)
 - a. Inandning
 - b. Hudkontakt
 - c. Olyckor
4. Åtgärder inkl. tekniska och organisatoriska åtgärder samt prioritering och tidplanering
 1. Åtgärdshierarkin (tekniska åtgärder)
 2. Organisatoriska åtgärder, t ex inköp, förteckning, information/utbildning, arbets- och skyddsinstruktioner, arbetstillstånd, medicinska kontroller, mätningar

Användning av kemiska produkter i arbetslivet

Utmaningar

- Förstå märkningen på produkter
- Läsa säkerhetsdatablad och plocka ut relevant information
- Kunna bedöma de kemiska arbetsmiljöriskerna
- Slutsatser om åtgärder, veta vilka åtgärder är effektiva
- Fungerande rutiner för kemikaliearbetet, bl.a.
 - Inköp
 - Förteckning
 - Riskbedömning

Vad betyder de nya faropiktogrammen?

En snabb, enkel och tydlig varningssignal – **om** man förstår vad piktogrammet betyder

Hur kan man underlätta för

arbetsplatserna?

- 3 AFA-finansierade projekt, fokus på små företag som använder kemiska produkter
- KemiGuiden; www.prevent.se/kemiguident
 - Konkreta råd för arbetsplatsernas kemikaliearbetet, fokus på småföretag som använder kemiska produkter
 - Interaktiv guide för råd anpassade till arbetsplatsen
 - Uppslagsbok – sök information ”just in time”
- Förstå hur riskbedömning fungerar på arbetsplatserna
 - AFA-projekt 2009. Visade att småföretag har svårt att göra kemiska riskbedömningar, stor risk för felaktiga riskbedömningar. Bäst fungerade checklistor (Prevents) med fokus på god praxis. Fungerar bra för vanliga kemiska produkter/användningsområden. För bedömning av andra risker behövs stöd.
 - **Slutsats:** Bra om råd till småföretag fokuserar på god praxis, dvs. hur man gör. För nya/okända/komplexa risker behövs stöd i riskbedömningen.
- KemiRisk, <http://ivlkemirisk.azurewebsites.net/> (testversion, slutfas i utvecklingsarbetet)
 - Interaktivt webbverktyg för att bedöma kemiska arbetsmiljörisker

KemiGuidens uppslagsbok

- Speciella krav för vissa verksamheter och yrken
- Speciella krav för vissa kemiska produkter och ämnen
- Anställda i riskgrupper
- Dessa rutiner måste fungera, bl.a.
 - Märkning
 - Säkerhetsdatablad
 - Kunskap om risker
 - Förteckning
 - Riskbedömning
 - Inköp
 - Förvaring
 - Uppföljning av tillbud, olycksfall
- Åtgärder
- Anmälan och tillstånd
- Transporter

prevent
ARBETSMILÖ | SAMVERKAN
SVENSKT NÄRINGSLIV, LO & PTX

Prevent.se A-O | Cookies | Kontakt | Nyhetsbrev | Press | Translate

KEMI GUIDEN

Med KemiGuiden kan du förbättra säkerheten och minska de kemiska hälsoriskerna på din arbetsplats. Du får också koll på vilka lagar och regler som gäller och hur ni kan göra för att följa dem.

Börja här!

KemiGuiden
Snabbstart - klarar ni grundkraven inom kemikaliesäkerhet?
ReachGuiden - om du vill veta vad Reach betyder för ditt företag.
AllergiRisk - vad du kan göra för att minska risken för allergier?
Min KemiGuide - om du vill veta kraven för de kemiska produkterna ni använder och få tips om hur ni klarar dem.

Uppslagsboken
I uppslagsboken finns till exempel information om:
Speciella krav för vissa verksamheter och yrken
Speciella krav för vissa produkter
Anställda i riskgrupper
Vilka rutiner som måste fungera

Nyheter
KemiGuiden uppdateras löpande för att spegla de föreskrifter och lagar som gäller inom kemiområdet.

Till Guiderna

Till Uppslagsboken

Mer information

KemiRisk

- Detaljerad respektive enkel riskbedömning
- **Enkel riskbedömning** = bedömning som man gör helt på egen hand utan stöd. Okomplicerad. Finns med för att man ska ha dokumentation att man gjort en riskbedömning (vilket krävs enligt AFS 2011:19).
- **Detaljerad riskbedömning, 6 frågor**
 - Erfarenheter
 - Användning
 - Egenskaper (på vilket sätt hälsoeffekter kan uppkomma) och hur man tar reda på egenskaperna
 - Risk och tips om hur man bedömer risken för inandning, hudkontakt och olyckor
 - Särskilda riskfaktorer, t ex gravida

The screenshot shows the homepage of the KemiRisk website. At the top left is the logo for 'ivl SYSTEM MILJÖRETTLETT'. To the right are links for 'Hem' and 'Demo'. Further right are links for 'Registrera konto' and 'Logga in'. The main heading is 'KemiRisk' in a green bar. Below this is a large blue section with the text 'Skapa en säker och god kemisk arbetsmiljö'. Underneath this is a paragraph explaining that risk assessment involves thinking about chemical risks and determining necessary measures. To the right of this paragraph is a call to action box that says 'Gör en riskbedömning nu!' and 'För att kunna göra en riskbedömning behöver du logga in eller skapa ett konto om du inte redan har ett.' with a 'Starta' button. Below the main heading is a section titled 'KemiRisk hjälper er att:' with three bullet points: 'Identifiera risker', 'Bedöma hur allvariga riskerna är', and 'Bestämma om åtgärder behövs'. To the right of this is a section titled 'Välkommen till KemiRisk.' which explains that KemiRisk deals with chemical products and provides information on how to identify and assess risks. At the bottom right, it mentions that KemiRisk is based on the requirements in AFS 2014:43 regarding chemical workplace risks.

Jämförelse KemiRisk – vanlig riskbedömningsmetod för arbetsmiljörisker

- Vanlig metod
- Risk = sannolikhet * konsekvens
- KemiRisk
- Risk beror på om den kemiska produktens kan utgående från de egenskaper den har och hur komma i kontakt med produkten på arbetsplats man exponeras, t.ex.
 - Ämnen med teratogena (fosterskadande) effekter exponeras
 - Ämnen som kan tas upp via huden – undvik hudkontakt
 - Ämnen med akuta effekter – undvik även kortvariga exponeringar för höga halter

The screenshot shows the KemiRisk website interface. At the top left is the logo for 'ivl kemiska miljökontroll'. To the right are links for 'Hem' and 'Demo'. Further right are links for 'Registrera konto' and 'Logga in'. Below the navigation bar is a green header with the text 'KemiRisk'. The main content area has a blue background with the heading 'Skapa en säker och god kemisk arbetsmiljö'. Below this heading is a paragraph of text: 'Riskbedömning handlar om att tänka igenom de kemiska risker som kan finnas och bedöma hur allvarliga riskerna är och om och i så fall vilka åtgärder som behövs. KemiRisk hjälper er att tänka igenom riskerna på ett systematiskt sätt genom att ni svarar på frågor. De svar ni ger används för att göra en riskbedömning just för er. Ni får sedan ta ställning till om ni tycker att riskbedömningen är rimlig. Ni får också rekommendationer om åtgärder.' To the right of this text is a white box with the heading 'Gör en riskbedömning nu!' and the text 'För att kunna göra en riskbedömning behöver du logga in eller skapa ett konto om du inte redan har ett.' Below this text is a green button labeled 'Starta'. Below the main content area are two columns of text. The left column is titled 'KemiRisk hjälper er att:' and lists three bullet points: '› Identifiera risker', '› Bedöma hur allvarliga riskerna är', and '› Bestämma om åtgärder behövs'. The right column is titled 'Välkommen till KemiRisk.' and contains the text: 'KemiRisk handlar om kemiska produkter, dvs. produkter som är märkta med faropiktogram (röd-vit-svarta symboler), men också om ämnen som bildas, exempelvis slipdamm och rök.' Below this text is the text: 'KemiRisk bygger på kraven i AFS 2014:43 Kemiska arbetsmiljörisker.'

Kemikaliearbetet behöver inte
vara krångligt, om man
använder det stöd som finns